

Styremøte 12.03.2020
Sak nr. 05.20

Årsberetning 2019

Fafo Institutt for arbeidslivs- og
velferdsforskning as

Administrasjonens forslag til vedtak:

Styret godkjenner årsberetningen og regnskapet for 2019 for Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning.

Innhold

Fafo institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning	4
Fafos styre	4
Faglig aktivitet	5
<i>Arbeidsliv</i>	5
<i>Migrasjon, integrasjon og kompetanse</i>	6
<i>Velferds- og levekårsforskning</i>	8
<i>Global studies</i>	9
<i>Faglige høydepunkter fra virksomheten i 2019</i>	11
Nøkkeltall	13
Personale	13
Oppdragsgivere	13
Vitenskapelig publisering og annen formidling	14
Arbeidsmiljøet og det ytre miljø	16
Likestilling og tilgjengelighet	16
Årsregnskap, resultat og disponeringer	18
Utsikter	19
Fortsatt drift	19

Fafo institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning

Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning as (Fafo AVF) er et heleid datterselskap av Forskningsstiftelsen Fafo. Instituttet har sitt hovedkontor i Oslo. Instituttet ble etablert som eget aksjeselskap i mars 2003. Fra 1/9-2015 har Forskningsstiftelsen Fafo organisert sin virksomhet i ett institutt. Ansatte i Fafo Institutt for anvendte internasjonale studier ble ansatt i Fafo AVF fra denne datoen.

Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning har spesialisert seg på studier av organisert arbeidsliv og velferdspolitikken nasjonalt og internasjonalt. Instituttet gjennomfører undersøkelser om blant annet kollektiv organisering og reguleringer, partsrelasjoner, integrering og ekskludering i arbeidsmarkedet, kvalifisering og etter- og videreutdanning, pensjon, fordelingspolitikk og velferdstjenester, europeisk integrasjon og globalisering. Instituttet forsker også på levekår og utviklingsstrategier i land i konflikt, overgangsfase og utvikling. Det legges stor vekt på å jobbe i nær kontakt og dialog med brukere og oppdragsgivere, å samarbeide med et omfattende faglig nettverk og å skape møteplasser og formidle kunnskap fra prosjektene.

Tone Fløtten har vært instituttsjef i 2019. Sissel Trygstad har vært forskningssjef. Anne Britt Djuve var forskningssjef tom 31/8 2019, mens Hanne Kavli har vært konstituert forskningssjef fra 15/11 2019. Mona Sandbæk har vært økonomi- og administrasjonssjef. Jon Lahlum ledet instituttets informasjons- og forlagsvirksomhet fram til 22/4 2019, mens Stein Roar Fredriksen har vært leder fra 23/4 2019.

Ved utgangen av 2019 hadde instituttet 72 ansatte.

Fafos styre

Styret for instituttet besto i 2019 av Hans Christian Gabrielsen (styreleder), Julie Lødrup, Mette Nord, Inger Johanne Bergstøl, Bjørn Mietinen, Steinar Krogstad og Even Aas, samt Bård Jordfald, Jørgen Svalund og Kristin Dalen som ansattrepresentanter. Mimmi Kvisvik og Lise Olsen har vært varamedlemmer.

Faglig aktivitet

Fafo AVF er et utadvendt forskningsinstitutt som legger stor vekt på samfunnskontakt og formidling. Prosjektporteføljen omfatter oppdrag fra Norges forskningsråd, partene i arbeidslivet, offentlig administrasjon, bedrifter, frivillige organisasjoner, internasjonale organisasjoner og fond, ambassader, EU, Nordisk ministerråd og andre internasjonale forskningsprogrammer.

Instituttet var i 2019 organisert i fire faggrupper.

Arbeidsliv

Arbeidslivsgruppas forskning er konsentrert om den norske og nordiske arbeidslivsmodellen, og hvordan arbeidslivsreguleringer gjennom lov og kollektive og individuelle avtaler, avtalekoordinering og partsamarbeid påvirker arbeidsmarkedets virkemåte. Søkelyset er rettet både mot det sentrale og lokale nivået i arbeidslivet, og hvordan endringer i reguleringer og partssamarbeid påvirker

sysselsetting, lønn og arbeidsvilkår. Gjennom en kombinasjon av prosjekter finansiert av Norges forskningsråd og oppdragsforskning, er forskningsgruppa et sentralt kompetansesenter på kollektive partsforhold, forhandlinger og reguleringer, herunder også fag- og yrkesopplæring, kompetanse i arbeidslivet, arbeids- og tjenestemobilitet i EØS-området, og allmenngjøring og minstelønnsreguleringer. Forskningsgruppa har også solid kompetanse på arbeidskraftstrategier og tilknytningsformer, arbeidslivets lov- og avtaleverk, arbeidsmiljø, herunder seksuell trakassering, samt bedriftsdemokrati, varsling og ytringsfrihet i arbeidslivet.

I løpet av de siste årene har forskningsgruppa styrket sin forskning på fremtidens arbeidsliv, herunder hvilke konsekvenser digitalisering vil ha for den norske og nordiske arbeidslivsmodellen. Sentralt i denne forskningen står et prosjekt finansiert av Nordisk ministerråd om hvordan globale utviklingstrekk påvirker fremtidens arbeidsliv i Norden. Prosjektet er ledet av Fafo og involverer rundt 30 forskere fra universiteter og forskningsinstitutter i Norden. I 2019 var det oppstart av et prosjekt finansiert av Forskningsrådet hvor forskere fra gruppa skal studere digitalisering i handel, finans og industri for å se hvordan dette påvirker institusjonelle ordninger både på virksomhetsnivå og på bransjenivå i Norge, Sverige og USA. Som en del av prosjektet skal det ansettes en ph.d-stipendiat på prosjektet.

LO-leder Hans-Christian Gabrielsen og NHO-leder Ole Erik Almlid overleverer kravene sine til lønnsforhandlingene. Foto: Erlend Angelo.

Virkningen av arbeids- og tjenestevandringer innen EØS-området står fremdeles sentralt i forskergruppas arbeid. I 2019 fikk gruppa innvilget finansiering til et prosjekt på Forskningsrådets VAM-program som skal studere arbeids- og tjenestevandringer i skips- og verftsindustrien i Norge, Tyskland, Italia, Polen og Romania. I et annet sentralt prosjekt finansiert av Norges forskningsråd ser vi på hvordan arbeidsinnvandring påvirker utvikling og bruk av fagkompetanse.

Samtidig fortsettes arbeidet med å videreutvikle kompetansen på kollektive partsforhold, tariffavtaler og forhandlinger i et komparativt perspektiv. Viktige forutsetninger for denne satsingen er midler fra LO til et strategisk program for forskning på det kollektive arbeidslivet, Fagbevegelsesprogrammet. Programmet finansierer to ph.d.-stipender knyttet til lønnsspredning og tilknytningsformer. Videre finansieres stipender til masterstudenter som skriver oppgaver om temaer knyttet opp mot det kollektive arbeidslivet. Gjennom programmet får også mer erfarne forskere en unik mulighet til å følge sentrale utviklingstrekk i arbeidslivet samt til å videreutvikle og fornye sin kompetanse, blant annet gjennom vitenskapelige publiseringer. Sentralt er også et fireårig strategisk forskningsprogram, Det kollektive arbeidslivet, der Arbeids- og sosialdepartementet er oppdragsgiver. I 2019 fikk gruppa dessuten finansiering fra Forskningsrådets VAM-program, for å studere kollektiv organisering på arbeidsgiversiden.

I tillegg til publisering av resultater gjennom foredrag, rapporter og nasjonale og internasjonale vitenskapelige artikler, er Fafos lengstlevende prosjekt, Fafo Østforum stadig en viktig og sentral arena for forskningsformidlingen av flere av gruppas forskningsområder. Totalt deltar 25 organisasjoner og virksomheter i prosjektet. Arbeidstakerorganisasjoner, arbeidsgiverorganisasjoner og myndighetene er representert.

Gruppa er ledet av Kristin Alsos og besto ved utgangen av året av 19 forskere, samt to forskere med toertilknytning og én student. Sju av forskerne har doktorgradskompetanse, mens tre er PhD-stipendiater.

Migrasjon, integrasjon og kompetanse

Tematisk arbeider forskerne på denne forskningsgruppa med betingelser for inkludering i og ekskludering fra ulike arenaer i samfunnet. Mange av prosjektene tematiserer situasjonen innen arbeid og utdanning, men en rekke andre institusjoner inngår også i analysene. Et gjennomgående tema er hvilke

Fafos Jon Rogstad i Difis rekrutteringsfilmer.

betingelser som må være til stede for å sikre deltakelse og tilhørighet blant alle deler av befolkningen, og hvordan ulike tiltak virker med sikte på å bedre inklusjonen.

Prosjektporteføljen er konsentrert om tre områder: (i) Migrasjon, med vekt på sårbare grupper og politiske reguleringer, (ii) integrasjon av personer med innvandrerbakgrunn i arbeids- og samfunnsnivå, samt (iii) kompetanse og læring gjennom hele utdanningsløpet.

Migrasjonsstudiene har særlig fokusert på problemstillinger knyttet til migrasjon og asyl. Vi er opptatt av hele migrasjonsprosessen, fra hva som virker inn på migrasjonsbeslutningen til møtet i mottakerland. Et sentralt tema er hvordan politikk på feltet blir besluttet og hvordan politiske beslutninger blir implementert på nasjonalt nivå og på EU-nivå.

Når det gjelder integrasjonsanalysene er mange av studiene viet hjelpeapparatet og evalueringer av ulike politisk initierte virkemidler. Dette er studier som i stor grad har satt søkelyset på økonomisk integrasjon. Inn i denne tematikken kommer prosjekter som spesifikt har sett på situasjonen på arbeidsmarkedet, omfanget diskriminering og arbeidsgivernes rekrutteringspraksis. Andre prosjekter setter søkelyset på integrasjonens kulturelle dimensjoner – herunder religion og regulering av religiøse institusjoner og praksiser, deltakelse i sivilsamfunnet og hvordan tillit og sosial kontroll virker inn på utformingen av flerkulturelle samfunn.

Norsk skole er gjenstand for en rekke tiltak, både fra nasjonalt og lokalt nivå, som er ment å forbedre elevenes læring, læringsmiljø og psykososiale miljø. Gjennom flere prosjekter evaluerer vi denne typen tiltak, med sikte på å kunne vurdere hvordan implementeringen er gjennomført om hvorvidt de har positive effekter. Frafall fra videregående opplæring er et tema som rammer inn flere av de pågående prosjektene. Dette er studier som tematiserer skolen sett fra de unges perspektiv, herunder hva i læringsprosessen de opplever at gir dem mening, mestring og motivasjon.

Publiseringsaktiviteten til gruppas medarbeidere er høy, og den skjer i form av vitenskapelige bøker, nasjonale og internasjonale artikler i tidsskrifter med fagfelleevaluering, samt forskningsrapporter og populærvitenskapelige bidrag. Oppdragene er finansiert av et bredt spekter av oppdragsgivere. Særlig viktig er Forskningsrådet, IMDi og UDIR.

Grappa er ledet av Jon Rogstad. Ved utgangen av 2019 består grappa av 12 forskere og en masterstudent. I tillegg er ytterligere tre forskere i permisjon (en kommer tilbake i juni). En nyansatt skal starte 1. mai 2020. I løpet av 2019 leverte to av forskerne inn avhandling for vurdering. Ved inngangen til 2020 arbeider fem av forskerne på grappa med å ferdigstille egen avhandling. Den høye andelen forskere på grappa som inngår i doktorgradsløp ved universiteter og høyskoler, er svært gunstig, fordi det sikrer Fafo viktige kontakter med andre fagmiljøer, samtidig som doktorgradsutdanningen gir forskere en god karriereutvikling.

Velferds- og levekårsforskning

Inger Lise Skog Hansen presenterer Fafo-rapport for Blå Kors og statsråd Anniken Hauglie på Eidsvollsplass

Gruppas forskningsaktivitet dekker et bredt spekter av velferdspolitiske temaer, slik som organisering og utvikling av velferdstjenester, pensjonsspørsmål og trygdeordninger. Problemstillinger som berører samspillet mellom arbeidsliv og velferdsordninger og hvordan ulike velferdsstatlige tiltak bidrar til arbeidsinkludering og økt sysselsetting står sentralt i gruppas arbeid. Videre forsker gruppa på organisering av velferdstjenester, rekruttering og stabilisering av kompetent fagpersonell, arbeidstider og bruk av heltid/deltid i helse-, pleie- og

omsorgssektoren. Studier med en levekårsstilnærming og utviklingen av levekår og livskvalitet for personer utenfor arbeidsmarkedet er også sentralt. Forskerne benytter mange ulike metodiske tilnærminger, herunder analyse av registerdata og kvantitativ analyse av store datasett. Gruppas forskning benytter kombinasjoner av organisatorisk perspektiv, med bruker- og tjenesteutøverperspektiv.

I 2019 har gruppa blant annet gjennomført prosjekter på disse områdene:

- Utvikling av kommunale botilbud og boligjenester rettet til personer med omfattende rus- og psykiske helseproblemer
- Følgeevaluering av den nasjonale opptrappingsplan for rusfeltet
- Følgestudier av ulike lavterskeltilbud til særlig utsatte grupper i velferdsstaten
- Studier knyttet til samordning og koordinering av velferdstjenester
- Arbeidslivsundersøkelse blant ansatte med LHBT-identitet i Den norske kirke
- Forsøk med å utvikle heltidskultur i kommunale helse-, pleie og omsorgstjenester
- Menneskehandel i arbeidslivet
- Evaluering av Oslo kommunes satsning Barnehjernernevet

Videre har gruppa markert seg på temaer knyttet til seniorpolitikk og pensjoneringsatferd. Gruppa driver Pensjonsforum, med medlemmer fra organisasjoner, departementer og bedrifter. Gruppa gjennomfører også et større, flerårig forskningsprosjekt - PensjonsLAB - i samarbeid med ISF, Frischsenteret og SSB. PensjonsLAB finansieres av Arbeids- og sosialdepartementet.

Flere av gruppas prosjektene er finansiert av Forskningsrådet. Dette er viktig for langiktig kompetansebygging og vitenskapelig publisering. Velferdsforskningen er sterkt konkurranseutsatt, og hoveddelen av prosjektene innhentes gjennom anbud fra departementer og direktorater. Dette er hovedsakelig prosjekter av relativt kort varighet og med begrenset økonomisk omfang.

Gruppa ble ledet av Jon M. Hippe fram til 1. mars og deretter av Terje Olsen. Ved utgangen av 2019 er 14 forskere tilknyttet gruppa. En forsker emeritus er tilknyttet gruppa som veileder på timesbasis. To ansatte forskere er i permisjon for doktorgradsløp. Ved årsskiftet har åtte av gruppas faste forskere har doktorgradskompetanse.

Global studies

Gruppen er opptatt av sosiale, politiske og økonomiske betingelser for å sikre folks rettigheter og dermed gode oppvekst- og levekår. Gjennom sin forskning ønsker «Global studies» å belyse hvordan individer, familier, lokalsamfunn og organisasjoner påvirkes av og møter fattigdom, usikkerhet, vold og konflikt. FNs bærekraftsmål står sentralt i gruppenes arbeid.

Gruppen arbeider med levekårs- og utviklingsforskning samt sikkerhet- og regionalstudier, tar evalueringoppdrag og bedriver følgeforskning. Gjennom en kombinasjon av prosjekter finansiert av Norges forskningsråd og oppdragsforskning, står «Global studies» forskningsfaglig tungt i Norge på tema som styresett og velferd i Kina, rettigheter og bærekraft i næringslivet, barns rettigheter og utdanning i utviklingsland, ernæring og barnedødelighet, flykningers levekår og plass i arbeidslivet i Midtøsten og Afrika og radikaliseringsprosesser i Norden. Forskerne har også i de senere år tatt med seg tematisk kunnskap og metodekompetanse inn i samarbeid med andre forskningsgrupper om prosjekter med et nasjonalt fokus. Eksempler på dette er prosjekter om sunnere kosthold og velferdstjenester til ME-rammede.

Forskerne representerer en rekke fagdisipliner, og prosjektene er ofte tverrfaglige. Mange er empiriske, og ikke sjelden samles det inn data med både kvalitative og kvantitative metoder. «Global studies» har bred erfaring fra og kapasitet til å designe og gjennomføre komplekse spørreundersøkelser under utfordrende betingelser, og vi gjennomfører årlig flere surveys og meningsmålinger. Surveydata kommer også ofte til nytt utenfor det prosjektet der de er samlet inn. I 2019 gjaldt det for eksempel prosjekter finansiert av Norges forskningsråd, ILO og Verdensbanken.

I 2019 ble det gjennomført prosjekter om sosioøkonomiske kostnader ved å huse afghanske flyktninger i Pakistan, om flykningers levekår og tilknytning til det lokale arbeidsliv i Jordan, om betingelser for barns skolegang i Niger, og om ernæringsinnsatsen i Norsk utviklingshjelp. Et prosjekt om skolegang for fattige og funksjonshemmede barn i Vest-Afrika har en doktorgradsstudent i antropologi knyttet til seg. Vi er også godt i gang med et følgeforskningsprosjekt som studerer effekten av ikke mindre enn 18 prosjekter tilknyttet Visjon 2030-initiativet, som har som mål å fremme fattigdomsreduksjon gjennom innovative løsninger innen helse og utdanning. Prosjektene er finansiert av Innovasjon Norge og Norges forskningsråd. I et EU-finansiert prosjekt rettet mot å gjøre produksjon og handel mer bærekraftig og ansvarlig (SMART) ledet av Universitetet i Oslo, bidro en av gruppenes forskere med 5 rapporter og artikler og flere foredrag (Norge, Spania, Belgia). Gruppen er også sekretariat for regjeringens Samstemthetsforum.

Forskning på og i Kina har stått sentralt i en årrekke. Fafo har et kontor i Beijing og drar god nytte av sitt brede nettverk i landet. Sammen med en kinesisk partnerorganisasjon, CASTED, gjennomførte 4 av gruppenes forskere et kvalitativt, eksplorerende feltarbeid i Vest-Kina som forberedelse til en omfattende levekårsundersøkelse samme sted. En av Fafos ansatte er i ferd med å avslutte et doktorgradsarbeid om oppfatninger av ulikhet og rettferdig fordeling i Kina. Hun presenterte papers om den kinesiske velferdsstaten og tillit til

Intervjusituasjon under feltarbeid i Vest-Kina

denne på konferanser «hjemme» og «ute» og var aktiv i media. Fafo opprettet også et nasjonalt nettverk for forskere på det kinesiske samfunn og kinesisk politikk. I 2019 hadde vi et prosjekt om Kinas nasjonale innsats for å nå bærekraftsmålene.

I tillegg til sistnevnte prosjekt, står bærekraftmålene sentralt i Samstemthetsforumets arbeid, samt i det nevnte SMART-prosjektet. Grappa jobber med det norske sivilsamfunnets monitoreringssystem for bærekraftmålene og Fafos forskere har deltatt aktivt i en rekke seminarer om bærekraftsmålene og i diskusjoner om utviklingen av gode indikatorer for målene.

Grappa er ledet av Åge A. Tiltnes. Ved utgangen av 2019 består grappa av 13 medarbeidere, hvorav én er doktorgradsstipendiat og én arbeider ved kontoret i Beijing. I tillegg har grappa to personer i permisjon for å arbeide med doktorgrad, og en forsker i permisjon i postdoktorstilling ved Universitetet i Oslo. Grappa har i tillegg knyttet til seg en forsker II i 20% stilling. En masterstudent tilknyttet grappa avla eksamen våren 2019, og en annen masterstudent tilknyttet grappa ble ferdig høsten 2019.

Faglige høydepunkter fra virksomheten i 2019

Både den akademiske og den allmennrettede faglige aktiviteten har vært omfattende i 2019. Fafo AVF markerer seg godt i forskningsmiljøene og i offentligheten, med konferansedeltakelser, vitenskapelige og allmennrettede publiseringer og med deltakelse i flere offentlige oppnevnte utvalg. Vi velger å løfte fram følgende faglige høydepunkter fra 2019:

- «Grenseløs bekymring» var tittelen på Fafo-konferansen i mai 2019, der også 15 års jubileet for Fafo Østforum ble markert. Vi rettet blikket mot utviklingstrekk innenfor arbeidsliv og arbeidsinnvandring, Brexit, migrasjon og innvandring, offentlig

LO-rådgiver Jonas Bals og administrerende direktør Jon Sandnes i Byggenæringens Landsforening (BNL) diskuterte erfaringene fra arbeidsinnvandring i bygg- og anleggsbransjen.

Fafokonferansen 2019

sektor og velferdsstatens bærekraft og utdanning. Konferansen var godt besøkt (drøyt 400 deltakere), og fikk stor oppmerksomhet i offentligheten. I tillegg kan det nevnes at Fafo også i 2019 var tilstede under Arendalsuka, der vi hadde 15 seminarer og 14 forskerstafettetapper og rekordstort besøk (over 1400 deltakere). Ellers har Fafos forskere vært tilstede som foredragsholdere i en rekke sammenhenger, og har bidratt med kunnskap på Landsmøtet i Arbeidsmandsforbundet, Fellesforbundet og under LO Stats kartellkonferanse.

- I 2019 har flere av instituttets forskere redigert og publisert artikler, bokkapitler og bøker på nasjonale og internasjonale forlag. Jon Horgen Friberg publiserte «Konflikt, fellesskap og forandring» på Cappelen Damm akademisk. Her rettes oppmerksomheten mot foreldreskap og sosial kontroll i innvandrede familier fra Pakistan, Somalia og Sri Lanka. Heidi Nicolaisen, Hanne C. Kavli og Ragnhild Steen Jensen redigerte antologien «Dualisation of part-time work. The development of labour market insiders and outsiders» utgitt av Policy Press. Boka inneholder forskningsbidrag fra ulike land og kontinenter. Fafo-forskere er bidragsytere til fem kapitler. Terje Olsen, har sammen med Mark Sherry, Janikke Solstad Vedeler og John Eriksen redigert antologien «Disability hate speech», utgitt på Routledge. I antologien forklares hva hatytringer mot personer med funksjonsnedsettelse er, hvordan dette kommer til uttrykk og hvilke konsekvenser dette kan ha. Jon Rogstad, har sammen med Kristinn Hegna og Kaja Reegård redigert et spesialnummer i Nordic journal of comparative and international education om stedlige perspektiver på frafall blant ungdommer i Norge. I 2019 gikk Fafo inn som medeier i det nordiske tidsskriftet The Scientific Journal Nordic Welfare Research. Dette vil bidra til at Fafos forskning gjøres enda bedre kjent, både i og utenfor Norden.

- Fafos bærekraftrelaterte arbeid «hjemme» og «ute» bærer frukter. I 2019 fortsatte arbeidet som sekretariat for Utenriksdepartementets Samstemthetsforum der Norges arbeid med bærekraftagendaen står sentralt. Det er også holdt en rekke foredrag for kommuner og organisasjoner som omhandler betingelsene for å nå FNs bærekraftsmål både globalt og nasjonalt. Mark Taylor deltok i det EU-finansierte SMART-prosjektet i regi av Universitetet i Oslo. Her tematiseres blant annet hvordan produksjon og handel kan bli mer bærekraftig og ansvarlig. Det er produsert rapporter, artikler og foredrag på temaer som regulering av livssyklusen til mobiltelefoner, næringslivets motstand mot regulering og konsekvensen for bærekraftig produksjon, og sirkulærøkonomi og utvikling. Fafo studerte også i året som gikk Kinas arbeid med bærekraftsmålene.

Nøkkeltall

Personale

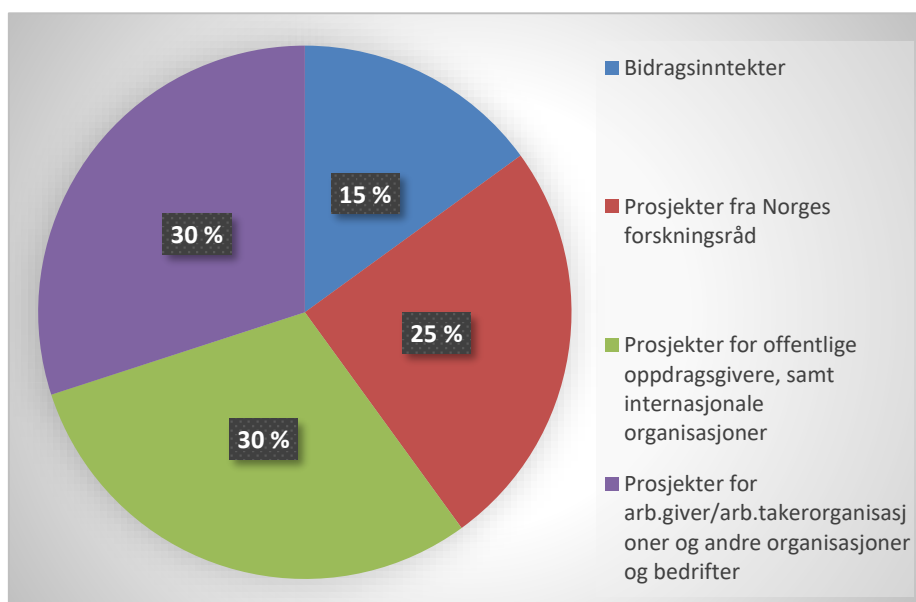
Ved utgangen av 2019 hadde instituttet 72 ansatte. Forskerstaben utgjorde 59 personer. Instituttet hadde i tillegg fire forskere i bistilling. Til sammen ble det utført 56,8 årsverk av forskere og andre faglig ansatte. En av Fafos forskere hadde bistilling ved en UH-institusjon. To ansatte gikk av med pensjon i 2019. Antallet administrativt ansatte er 13.

To av instituttets ansatte disputerte i 2019. Ved årsskiftet hadde 23 av forskerne doktorgrad. Dette utgjør 40 prosent av staben. 17 av instituttets ansatte jobbet med doktorgrad i 2019. Fire leverte avhandling mot slutten av året. Ytterligere fire-fem av stipendiatene skal etter planen levere avhandling til vurdering i løpet av 2020. Det er forventet at doktorgradsandelen vil fortsette å stige gjennom egenutdanning og nyrekruttering av forskere med doktorgrad.

Oppdragsgivere

I 2019 mottok instituttet basisbevilgning fra Norges forskningsråd på 22,1 mill. kr. Grunnet underforbruk av basisbevilgning i 2018, som skyldes sykefravær og permisjoner hos forskere som i utgangspunktet var tildelt midler, var forbruket av basisbevilgning i 2019 noe høyere enn dette årets bevilgning. Basisbevilgningen benyttes til fastsatte formål som doktorgrader, strategisk utvikling, vitenskapelig publisering, faglig ledelse og kvalitetssikring, samt konferansedeltakelse og nettverksarbeid. Det er et forskningspolitisk mål at basisbevilgningen til forskningsinstituttene øker.

Øvrig omsetning i 2019 fordelte seg slik på våre hovedoppdragsgivere:

Fordelingen av prosjektmidler fra ulike oppdragsgivere er noe endret i 2019, sammenliknet med 2018. Finansieringsandelen fra Norges forskningsråd ha gått noe opp, det er en reduksjon i midler fra departementer/direktorater, mens andelen fra arbeidstaker- og arbeidsgiverorganisasjoner, samt andel bidragsinntekter er uendret.

Fafos brede oppdragsgiverportefølje bidrar til å stille Fafo AVF i en særstilling sammenliknet med andre institutter. Vi har en høy andel oppdragsgivere utenfor Forskningsrådet. Dette er også en av årsakene til at instituttet har kommet relativt sett godt ut i den resultatbaserte fordelingen av grunnbevilgningen.

Vitenskapelig publisering og annen formidling

Resultatene fra Fafos oppdragsprosjekter publiseres som hovedregel i Fafos interne rapportserie, men det publiseres også noen rapporter/notater i eksterne serier. Totalt publiserte instituttet 38 rapporter og 30 notater i 2019.

Fafos forskere var forfattere eller medforfattere av 47 artikler i internasjonale og norske vitenskapelige tidsskrifter/antologier i 2019. Det ble publisert to vitenskapelige bøker og det ble utgitt to vitenskapelige antologier med redaktører fra Fafo. Videre har det blitt publisert ett kapitler i en fagbok uten fagfelleevaluering og Fafos forskere har hatt 49 papers/framleggelser på vitenskapelige konferanser. Instituttet har ett publiseringspoeng per forskerårsverk i 2019.

Allmennrettet formidling er viktig for instituttet, og Fafo er det instituttet i samfunnsvitenskapelig sektor som er mest aktiv på dette området. Til sammen holdt instituttets ansatte 291 foredrag i 2019, det ble skrevet 26 kronikker/kommentarer.

I løpet av året ble det arrangert totalt 56 faglige seminarer og arrangementer på Fafo, med over 3700 deltakere. De fleste arrangementene ble overført direkte og er også lagt ut som opptak på Fafo-tv. Fafo deltok aktivt under Arendalsuka, og hadde 29 seminarer og arrangementer på Fafobåten, med til sammen over 1400 besøkende. I mai ble Fafokonferansen 2019, der vi også markerte 15 årsjubileet til Fafo Østforum. Over 400 deltok på konferansen, og den ble godt dekket i mediene.

Fafo driver også nettsider for sine faglige nettverk Fafo Østforum og Pensjonsforum, samt lønnsoppgjøret.no og arbeidslivet.no

I 2019 registrerte vi over 2400 omtaler av Fafos forskning i trykte og nettbaserte medier. Forskningen ble blant annet omtalt flere hundre ganger i landsdekkende aviser som Aftenposten, DN, Klassekampen og Dagsavisen. Fafo har en god bredde i pressedeckningen og får oppslag i nasjonale medier, fagpresse og lokalpresse i tillegg til deltakelse i etermedier som debattprogrammer og magasiner på tv og radio.

Fafo har i løpet av 2019 gjort en oppfriskning av nettsidene som nå er å finne i moderne utførelse på www.faf.no. Fafos nyhetsbrev har i overkant av 1300 mottakere som mottar et utvalg Fafo-nyheter hver 14. dag.

Alt i alt har 2019 vært et år med høy faglig aktivitet og styret er godt fornøyd med formidlingsaktiviteten. Det legges særlig vekt på arbeidet med å kombinere vitenskapelig publisering med allmennrettet formidling, noe som også ble framhevet som en styrke ved Fafo i Forskningsrådets evaluering av den samfunnsvitenskapelige instituttsektoren. Fafo har sammen med en god vitenskapelig publisering klart å opprettholde en høy aktivitet på andre områder, og har befestet sitt særpreg som et anvendt og relevant forsknings- og utredningsmiljø.

Tabell 1 Nøkkeltall økonomi. 2015-2019.

	2015	2016	2017	2018	2019
Driftsinntekter (mill. NOK)	116,9	105,0	113,7	110,9	110,5
Prosjektkostnader	28,2	17,9	28,6	25,9	24,3
Dekningsbidrag (mill NOK) (justert for prosjektkost)	88,7	87,1	85,1	85,0	86,2
Resultat før skattekostnad (mill. NOK)	2,0	1,3	0,8	1,6	0,7
Tilskudd grunnbevilgning (mill. NOK)	17,3	18,3	17,9	19,6	23,8
Tilskudd grunnbevilgning (% av driftsinntekter)	14,8 %	17,4 %	15,7 %	18,0%	21,5%

Tabell 2 Nøkkeltall personale. 2015-2019.

	2015	2016	2017	2018	2019
Totalt antall forskere	68	69	66	62	59
- herav kvinner	41	43	39	37	37
- herav menn	27	26	27	25	23
Administrativ stab	13	13	13	12	13
Sykefravær	6,3 %	5,4 %	5,0 %	5,5%	4,8%
Sykefravær forskerstab	6,3 %	6,2 %	6,3 %	5,6%	5,1%
Andel forskere med doktorgrad	35 %	36 %	39 %	40%	40%
Antall forskere med doktorgrad	24	25	26	25	23
Antall doktorgradsstudenter	13	13	10	14	17
Antall avlagte doktorgrader	2	3	3	1	2

Tabell 3 Nøkkeltall aktivitet. Realisert 2015-2019.

	2015	2016	2017	2018	2019
Vitenskapelige artikler med referee	57	47	29	43	37
Vitenskapelig monografi og fagbok	1	2	2	2	2
Kapitler eller artikler i publikasjoner uten referee	10	1	4	4	3
Rapporter og notater	66	68	56	70	68
Paper og framleggelsler på vitenskapelige konferanser	46	55	53	32	49
Brukerretta foredrag	321	349	366	337	291
Populærvitenskapelig formidling	27	32	27	20	25
Publikasjonspoeng	56	50	29	54	57
Publikasjonspoeng pr forskerårsverk	0,90	0,80	0,50	0,97	1,0

Arbeidsmiljøet og det ytre miljø

Fafos kontorlokaler holder god standard, og arbeidsmiljøet er godt. Fafo samarbeider med de tillitsvalgte og bedriftshelsetjenesten om å vurdere og utvikle arbeidsmiljøet.

Sykefraværet for hele året har vært 4,8 prosent. Langtidsfraværet utgjorde 2,9 prosent.

Virksomheten er av en slik art at den ikke forurenser det ytre miljø. Ingen ansatte ble utsatt for skader eller ulykker knyttet til arbeidet.

Fafo AVF AS ble sertifisert Miljøfyrtårn i desember 2018. Miljøfyrtårn er et anerkjent og effektivt verktøy som hjelper virksomheter å skape konkurransefortrinn av bærekraft. Som Miljøfyrtårn-sertifisert har virksomheten et synlig bevis på at virksomheten tar et miljø- og samfunnsansvar, og at man driver en framtidsrettet virksomhet. Det er nedsatt et internt Miljøutvalg som koordinerer miljøtiltak og -arbeid på Fafo. Det arbeides blant annet med økt grad av kildesortering og reduksjon av avfall fra kontorer og kantine. Det er økt kapasitet i garderobeser for de som sykler/løper til jobb, samt at det legges vekt på å tilrettelegge for fjerndeltagelse på møter av kort varighet med lang reisevei.

Likestilling og tilgjengelighet

På instituttet er det en overvekt av kvinnelige medarbeidere, med 43 kvinner og 29 menn.

I Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning as var ved utgangen av 2019 institutt-sjef, de to forskningssjefene og økonomisjef kvinner, mens leder for informasjons- og publikasjonsvirksomheten var mann. Tre av fire avdelingsledere var menn. Det er dermed god kjønnsbalanse i instituttets ledelse. I selskapets styre satt det i 2019 seks menn og fire kvinner.

Gjennom avtaleverk, samarbeidsfora og ledelsesoppfølging er det sikret at det ikke forekommer ulovlig forskjellsbehandling i Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning. I 2011 vedtok instituttets styre en plan for likestilling og likebehandling. Tiltakene i denne planen er innarbeidet i en samlet HMS-K plan, som systematisk følges opp og rapporteres til styret.

Bedriften hadde en ansatt med nedsatt funksjonsevne i 2019, og instituttet har bidratt med tilrettelegging og støtte til kurs for den aktuelle ansatte. Dersom langtidssykefravær er identifisert som arbeidsrelatert, arbeides det aktivt med tilrettelegging av arbeidsplassen i samarbeid med A-med. Dessuten vil arbeidsoppgaver og -belastning avklares og tilpasses i samarbeid med den ansatte.

Siden Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning ikke har hatt problemer med lav kvinneandel, få kvinner i ledende stillinger eller få kvinner i styret, har det ikke vært behov for å utarbeide noen tiltak for å endre kjønns sammensetningen. Bedriften har for øvrig en rekrutterings- og personalpolicy som skal sikre like muligheter og rettigheter og hindre diskriminering på grunn av kjønn, funksjonsnedsettelse, nasjonal opprinnelse, hudfarge, språk, religion, seksuell orientering og livssyn.

Tabell 4 viser lønnsfordeling i Fafo AVF etter kjønn og stillingskategori. Beregningene viser relativt små forskjeller, noe som kan forklares med Fafos lønnsdannelsessystem, der opprykk gis etter objektive kriterier. De forskjellene som fremkommer kan tilskrives ansienitet.

Tabell 4 Gjennomsnittslønn fordelt på kjønn og stillingskategori

Stillingskategori	Kvinne	Mann
Assistent	610 486	610 486
Fagkonsulent	674 100	658 598
Forsker 1	918 621	936 545
Forsker 2/3+	767 433	769 429
Juniorforsker	694 314	699 225
Stipendiat	550 720	538 832

Årsregnskap, resultat og disponeringer

Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning as hadde i 2019 en omsetning på 110,5 mill. kr., hvorav 109,6 mill. kr. var prosjektinntekter.

Årets resultat ble på 0,7 mill. kr. før skatt. Årets skattekostnad er 348.000 kr., og årsoverskudd etter skatt på 0,3 mill. kr. foreslås overført til annen egenkapital. Egenkapitalen utgjør etter dette 15,5 mill. kr., hvorav 2,0 mill. kr. er aksjekapital.

Selskapets kreditt- og likvidetsrisiko er lav.

Utsikter

Forskningen til instituttet dekker et bredt spekter av tema og problemstillinger. Instituttet har en god posisjon i forskningsverdenen og offentligheten, og instituttets forskere er ofte involvert i viktige samfunnsdebatter. For å bevare denne posisjonen er det viktig med langsiktig arbeid, både for å ivareta kunnskapsgrunnlaget som er opparbeidet og for å ligge i forkant. Mye av instituttets formidling er ikke av den typen som gir uttelling i Forskningsrådets tellekantsystem, samtidig som det er av stor verdi at instituttets forskere er aktive formidlere på en rekke arenaer.

Det er høye forventninger til vitenskapelig publisering blant norske forskere, og vitenskapelig publisering har både betydning for nivået på basisbevilgningene og for mulighetene for tilslag i Forskningsrådssøknader. I 2019 ble det avsatt betydelige midler for å støtte opp under akademiske publiseringer. Samtidig er det et mål for Fafo å også opprettholde den allmennerettede formidlingen i rapportform og gjennom andre kanaler. Gjennom denne formen for formidling når vi offentligheten og våre brukere, og det styrker dermed vår synlighet og relevans.

Konkurransen om forskningsmidler i oppdragsmarkedet er stor, og hoveddelen av Fafo AVFs omsetning vinnes i anbudskonkurranse med andre forskningsinstitusjoner. Anbudssituasjonen er krevende for hele instituttsektoren. På den ene siden konkurrerer vi med konsulentselskaper i offentlig sektors anbudskonkurranser, på den andre siden møter vi økt konkurranse fra universitets- og høgskolesektoren i Forskningsrådets programutlysninger. Instituttet har generelt godt gjennomslag i de anbudsprossessene vi deltar i, men tilslagsprosenten varierer mellom forskningsområdene.

Utviklingstrekkene tilsier at Fafo også framover må tilstrebe fleksibilitet og åpenhet for mulig tematisk reorientering. Vår kontakt med feltene vi forsker på gir oss et viktig fortrinn når det gjelder å tidlig fange opp nye og sentrale problemstillinger. For å oppnå god fleksibilitet arbeider instituttet kontinuerlig med kompetanseutvikling, strategisk fagutvikling, nyrekruttering og videreutvikling av våre forskningstemaer, samt et godt arbeidsmiljø.

Fortsatt drift

Instituttets faglige og økonomiske forutsetninger for videre drift og utvikling i 2020, er gode. Styret mener det er riktig å legge forutsetningene om fortsatt drift til grunn for fastsettelsen av årsregnskapet.

Oslo, den 31. desember 2019

12. mars 2020

Hans-Christian Gabriel-
sen
Leder

Inger Johanne Berg-
støl

Mette Nord

Bjørn Mietinen

Julie Lødrup

Even Aas

Steinar Krogstad

Kristin Dalen
Valgt av de ansatte

Bård Jordfald
Valgt av de ansatte

Jørgen Svalund
Valgt av de ansatte

Tone Fløtten
Daglig leder

Resultatregnskap

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

(Alle beløp er i NOK 1000)			
Driftsinntekter og driftskostnader	Note	2019	2018
Prosjektinntekter		109 573	109 646
Salg av forskningsrapporter		71	101
Annen driftsinntekt	10	869	1 140
Sum driftsinntekter	2	110 513	110 887
Direkte prosjektrelaterte kostnader		24 349	25 915
Personalkostnader	3	71 329	69 620
Avskrivning	4	1 078	944
Annen driftskostnad		13 154	13 100
Sum driftskostnader		109 910	109 580
Driftsresultat		604	1 307
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt		31	46
Annen finansinntekt		47	283
Annen finanskostnad		26	56
Resultat av finansposter		51	273
Resultat før skattekostnad		655	1 581
Skattekostnad på ordinært resultat	11	348	469
Årsoverskudd (+) / Årsunderskudd (-)		307	1 112
Overføringer			
Avsatt til annen egenkapital/dekket av annen egenkapital		307	1 112
Sum overføringer		307	1 112

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

Balanse

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

(Alle beløp er i NOK 1000)

Eiendeler	Note	2019	2018
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Inventar/utstyr		3 460	3 241
Sum varige driftsmidler	4	3 460	3 241
Finansielle driftsmidler			
Pensjonsmidler	8	17 438	16 956
Sum finansielle driftsmidler		17 438	16 956
Sum anleggsmidler		20 898	20 197
Omløpsmidler			
Varer			
Varebeholdning		150	150
Sum varer		150	150
Fordringer			
Opptjent på prosjekter		18 230	16 329
Kundefordringer		6 405	8 143
Andre kortsiktige fordringer		3 209	1 699
Sum fordringer		27 844	26 171
Kasse, bank	5	33 165	45 400
Sum omløpsmidler		61 159	71 721
Sum eiendeler		82 057	91 918

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

Balanse

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

Egenkapital og gjeld	Note	2019	2018
(Alle beløp er i NOK 1000)			
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital 1000 à 500	6	2 000	2 000
Overkurs		5 546	5 546
Sum innskutt egenkapital	7	7 546	7 546
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	7	7 928	7 621
Sum opptjent egenkapital		7 928	7 621
Sum egenkapital		15 475	15 168
Gjeld			
Utsatt skatt	11	3 284	2 936
Sum avsetning for forpliktelser		3 284	2 936
Ansvarlig lån			
Ansvarlig lån	10	-	-
Sum annen langsiktig gjeld		-	-
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		340	3 516
Skyldig offentlige avgifter		9 801	9 399
Annen kortsiktig gjeld		13 446	20 108
Forskudd fra kunder		39 711	40 791
Sum kortsiktig gjeld		63 298	73 814
Sum gjeld		66 582	76 750
Sum egenkapital og gjeld		82 057	91 918
Oslo, 31. desember 2019 12. mars 2020			
Hans-Christian Gabrielsen Leder	Julie Lødrup	Mette Nord	Inger Johanne Bergstøl
Steinar Krogstad	Even Aas	Bjørn Mietinen	Kristin Dalen Ansattrepr.
Bård Jordfald Ansattrepr.	Jørgen Svalund Ansattrepr.		Tone Fløtten Daglig leder
Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning as			

Noter

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven. Regnskapsprinsippene beskrives nedenfor.

Hovedregel for vurdering og klassifisering av eiendeler og gjeld

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år er klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld, er tilsvarende kriterier lagt til grunn.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi når verdifallet forventes ikke å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig lån balanseføres til nominelle verdier på etableringstidspunktet, og korrigeres ikke til virkelig verdi som følge av renteendringer.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet, uten hensyn til senere renteendringer.

Valuta

Pengeposter i utenlandsk valuta omregnes til balansedagens kurs.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler er vurdert til historisk kostpris etter fradrag av avskrivninger. Avskrivningen er beregnet på grunnlag av kostpris og fordelt over antatt økonomisk levetid. Innredning i leide lokaler avskrives over leiekontraktens løpetid.

Fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventet tap. Avsetningen til tap er gjort på grunnlag av individuell vurdering av fordringene.

Prosjekter under utførelse ved årsskiftet

Prosjekter under utførelse knyttet til fastpriskontrakter vurderes etter løpende avregningsmetode. Fullføringsgraden beregnes normalt med utgangspunkt i påløpte prosjektkostnader i prosent av forventet totalkostnad. I tilfeller hvor det knytter seg usikkerhet til estimert fortjeneste og/eller fullføringsgraden, anvendes løpende avregning uten fortjeneste. Det avsettes for forventet tap på kontrakter når vurderingen av et prosjekt tilsier det, uavhengig av fullføringsgrad.

Pensjoner

Konsernet har dekket pensjonsforpliktelser overfor sine ansatte gjennom en kollektiv pensjonsordning som er organisert og finansiert gjennom et forsikringselskap. Ved regnskapsføring av pensjon er lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag lagt til grunn. Arbeidsgiveravgift er inkludert i tallene.

Skatter

Selskapet er ilagt skatteplikt fra og med inntektsåret 2009.

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning as

Noter

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

Note 2	Salgsinntekter		
	<i>Pr. virksomhetsområde</i>	2019	2018
	- Oppdragsinntekter, forskning og utredning	85 734	90 021
	- Offentlig tilskudd	23 839	19 625
	- Salg av forskningsrapporter	71	101
	- Andre inntekter	869	1 140
	Sum salgsinntekter	110 513	110 887

Note 3	Ansatte, godtgjørelser, lån til ansatte m.v.		
	<i>Lønnskostnader</i>		
	Lønnskostnader består av følgende poster:		
		2018	2018
	Lønn	48 371	48 371
	Folketrygdavgift	8 094	8 094
	Pensjonskostnader	5 722	5 722
	Andre personalkostnader	9 142	7 433
	Sum personalkostnader	71 329	69 620
	Gjennomsnittlig antall ansatte:	74	74
	Gjennomsnittlig antall årsverk:	68	68

Godtgjørelser:

Følgende godtgjørelser er gitt til selskapets ledende personer i 2019:

	Daglig leder	Styret
Lønn	1 432	-
Pensjonskostnader	155	-
Annen godtgjørelse	172	100

Lån og sikkerhetsstillelse til ledende personer m.v.

Daglig leder og styreleder har ikke lån i selskapet.

Revisor

Kostnadsført revisjonshonorar for 2019 utgjør NOK 189. Honorar for andre tjenester fra revisor utgjør NOK 30. Revisor har mottatt NOK 51 for særattestasjoner på prosjekter. Beløpene er eksklusive merverdiavgift.

Noter

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

Note 4	Varige driftsmidler	Inventar/ utstyr	
	Anskaffelseskost 01.01.	13 257	
	Tilgang i året	1 297	
	Avgang i året	-	
	Anskaffelseskost 31.12.	14 554	
	Akkumulerte avskrivninger pr. 31.12.	11 094	
	Registrert verdi pr. 31.12.	3 460	
	Årets avskrivninger	1 078	
	Økonomisk levetid nye driftsmidler	4 og 10 år	
	Økonomisk levetid brukte driftsmidler	2 til 5 år	
	Valg av avskrivningsplan	Lineær	
Note 5	Bankmidler	2019	2018
	Kasse og bank	33 165	45 400
	- Herav bundne bankmidler	2 688	2 688
Note 6	Aksjekapital og aksjonærinformasjon		
	Aksjekapital i selskapet er ved utgangen av året:		
		Antall	Pålydende
			Bokført
	Aksjekapital	1 000	200,0
	Sum	1 000	200,0
	Selskapet eies 100% av Forskningsstiftelsen Fafo og inngår i konsernet. Konsernets regnskap vil være tilgjengelig på morselskapets forretningskontor i Borggata 2B i Oslo.		
Note 7	Egenkapital	Aksje- kapital	Annen egenkapital
	Egenkapital pr. 31.12.2018	500	7 621
	Konvertering av ansvarlig lån til egenkapital	1 500	-
	Årets resultat	-	307
	Egenkapital pr. 31.12.2019	2 000	7 928
Note 8	Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser		
	Ansatte i selskapet er omfattet av en kollektiv pensjonsordning som gir rett til definerte fremtidige pensjonsytelser.		
Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning as			

Noter

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

Note 8 Fortsettelse

	2019	2018
<i>Netto pensjonskostnad</i>		
Årets pensjonsopptjening	1 611	1 747
Rentekostnad av forpliktelsen	1 069	1 050
Avkastning på pensjonsmidler	-2 040	-1 900
Administrasjonsomkostninger	434	459
Resultatført planendring	-	-
Resultatført estimatavvik	1 531	1 625
Periodisert arbeidsgiveravgift	459	500
Netto pensjonskostnad i regnskapet	3 063	3 482

Netto pensjonsforpliktelse

Pensjonsforpliktelse	36 936	41 284
Pensjonsmidler	-45 010	-45 849
Arbeidsgiveravgift	-	-
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	-9 964	-12 392
Sum forpliktelse/midler	-18 038	-16 957

Økonomiske forutsetninger

Forventet avkastning på midlene	3,80 %	4,30 %
Diskonteringsrente	2,30 %	2,60 %
Forventet lønnsregulering	2,25 %	2,75 %
Forventet G-regulering	2,00 %	2,50 %
Forventet vekst i løpende pensjoner	50,00 %	80,00 %
Forventet årlig avgang	4,00 %	4,00 %

Selskapet har benyttet aktuar i beregningen.

Endringer av forutsetninger og avvik:

I henhold til NRS 6 Pensjonskostnader foreligger det to likestilte alternativer for resultatføring av estimatavvik. Alternativene er enten å resultatføre løpende eller å bruke en utjevningmetode hvor inntil 10% av hva som er størst av pensjonsforpliktelsene og pensjonsmidlene holdes utenfor grunnlaget for resultatføring (bruk av korridor). Selskapet har benyttet 10%-grensen.

Note 9 Pantstillelser og garantier

Selskapet har ikke ytet noe pant eller stillet garantier.

Note 10 Transaksjoner med nærstående parter/konsernmellomværende

Selskapet er 100% eiet av Forskningsstiftelsen Fafo. Ytelser til ledende ansatte er omtalt i note 2. Mellomværende med konsernselskaper er omtalt i denne noten.

Selskapets transaksjoner med nærstående parter:	2019	2018
Salg av tjenester til Forskningsstiftelsen Fafo (adm.)	486	468
Kjøp av forskningstimer fra Forskningsstiftelsen Fafo	1 002	1 002
Husleie til Forskningsstiftelsen Fafo fra AVF	5 880	5 700
Salg av forskningstjenester til		
Samfunnsøkonomisk Analyse	382	342

Tjenester til nærstående parter er solgt til markedspris. Tjenester fra nærstående parter kjøpes til markedspris.

Selskapet har følgende fordringer og gjeld

til konsernselskaper:	2019	2018
Annen kortsiktig gjeld til Samfunnsøkonomisk Analyse	-	-
Leverandørgjeld til Samfunnsøkonomisk Analyse	-	-
Kundefordring på FS Fafo	2 597	2 114
Kundefordring på Samfunnsøkonomisk Analyse	38	37
Leverandørgjeld FS Fafo	574	559

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning as

Noter

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning AS

Note 11 Skatt

Grunnlag for skattekostnad, endring utsatt skatt og betalbar skatt:

<i>Årets skattekostnad fordeler seg på:</i>	2019	2018
Betalbar skatt	-	-
Endring i utsatt skatt med gammel skattesats	348	602
Endring i utsatt skatt som følge av ny skattesats	-	-133
Sum skattekostnad	348	469

<i>Beregning av årets skattegrunnlag:</i>	2019	2018
Resultat før skattekostnad	655	1 581
Permanente forskjeller	927	1 038
Endring i midlertidige forskjeller	- 731	- 1 064
Årets skattegrunnlag	851	1 555

<i>Oversikt over midlertidige forskjeller:</i>	2019	2018
Anleggsmidler	- 247	- 522
Varer	- 63	- 37
Avsetning til tap på kontrakter mv.	- 1 141	- 1 141
Pensjoner	17 438	16 957
Sum	15 988	15 256
Akkumulert fremførbart underskudd	- 1 061	- 1 912
Sum midlertidige forskjeller	14 926	13 344

22%/23% utsatt skatt	3 284	2 936
----------------------	-------	-------

Forklaring til hvorfor årets skattekostnad ikke utgjør

22%/23% av resultat før skatt:	2019	2018
22%/23% av resultat før skatt:	144	364
Permanente forskjeller (22%/23%)	204	239
Endring i utsatt skatt som følge av endret skattesats	-	- 133
Beregnet skattekostnad	348	470

Effektiv skattesats	53 %	30 %
---------------------	------	------

Fafo - Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning as